

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1105/2504

นายวิเชียร ณ ลำปางโจทก์ นายอินทร์ วังเปียงจำเลย กฎหมายลักษณะอาญา ม. 78 (3), ม. 80, ม. 304

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 78, กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 80, กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 304, ป.อ. มาตรา 3, ป.อ. มาตรา 341

ย่อ / หลักกฎหมาย

ถ้าอายุความฟ้องคดีอาญาขณะกระทำความผิดแตกต่างกับขณะฟ้อง ต้องใช้อายุความที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิดบังคับ ความผิดอันยอมความได้ ต้องร้องทุกข์ภายใน 3 เดือน นับแต่วันที่รู้เรื่องความผิดและรู้ตัวผู้กระทำความผิด มิฉะนั้น ขาดอายุความตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 80 แต่ก็ต้องฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา 78 เพราะอายุความร้องทุกข์ต้องอยู่ในบังคับอายุความฟ้องคดี

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกู้เงินโจทก์โดยหลอกลวงว่า ที่ดินบ้านเรือนที่จำเลยให้โจทก์ยึดถือไว้นั้นเป็นของจำเลย ต่อมาโจทก์ฟ้องจำเลยเรียกเงินคืน โจทก์ชนะคดี แต่ในชั้นบังคับคดียึดทรัพย์มีนางเย็น ร่องชัตทรัพย์ เป็นเหตุให้โจทก์ต้องถอนการยึดทรัพย์โจทก์เพ่งทราบจำเลยทุจริตหลอกลวงโจทก์เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๐๒ ขอให้ลงโทษตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๓๐๔, ๓๐๖ (๔) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔๑ ศาลชั้นต้นตรวจฟ้องแล้วเห็นว่า เหตุเกิดวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๐๒ โจทก์เพ่งฟ้องวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๐๒ เกิน ๕ ปี ขาดอายุความ โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ฎีกาว่า อายุความต้องเริ่มนับแต่วันที่รู้เรื่องความผิด คือ วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๐๒ ตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๘๐ ประกอบด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๓) ส่วนกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๗๘ มุ่งบัญญัติถึงความผิดอื่น หาใช่บัญญัติเกี่ยวโยงมาถึงความผิดส่วนตัวไม่ เพราะความผิดส่วนตัวมีมาตรา ๘๐ บัญญัติอยู่ชัดแจ้งแล้ว ศาลฎีกาเห็นว่า การกระทำความผิดคดีนี้ได้กระทำเมื่อใช้กฎหมายลักษณะอาญา จึงต้องใช้อายุความฟ้องตามกฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๗๘ (๓) ซึ่งมีกำหนด ๕ ปี ส่วนอายุความตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๕ (๓) กำหนดให้ฟ้องภายใน ๑๐ ปีนั้น ไม่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิด จะนำมาปรับแก้คดีนี้ไม่ได้ กฎหมายลักษณะอาญา มาตรา ๗๘ นั้น กำหนดอายุความฟ้องคดีอาญาไว้ทุกประเภทความผิดลดหลั่นกันตามความสำคัญแห่งโทษ แต่ถ้าเป็นความผิดต่อส่วนตัวแล้ว กฎหมายได้กำหนดอายุความให้มีการร้องทุกข์ไว้ด้วยตามมาตรา ๘๐ ซึ่งเป็นวิธีการอีกอย่างหนึ่งเพื่อจะให้คดีประเภทนี้เสร็จสิ้นไปโดยเร็ว ซึ่งมีใช่เป็นอายุความฟ้องคดีอาญาโดยตรง คือ ถ้าได้ร้องทุกข์ตามมาตรา ๘๐ แล้ว ก็ฟ้องคดีความผิดต่อส่วนตัวเกิน ๓ เดือน แต่ไม่เกินอายุความฟ้องคดีตามมาตรา ๗๘ ได้ ฉะนั้นมาตรา ๘๐ จึงอยู่ในบังคับมาตรา ๗๘ ด้วย นัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๐๓๖/๒๔๘๒ คดีโจทก์จึงขาดอายุความฟ้องร้องแล้ว พิพากษายืน

องค์คณะ

พจน์ ปุષปาคม · ไชยเจริญ สันติศิริ · สารกิจปรีชา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/>

